

Projekt

z dnia 17 lutego 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY W PIONKACH**

z dnia 17 lutego 2026 r.

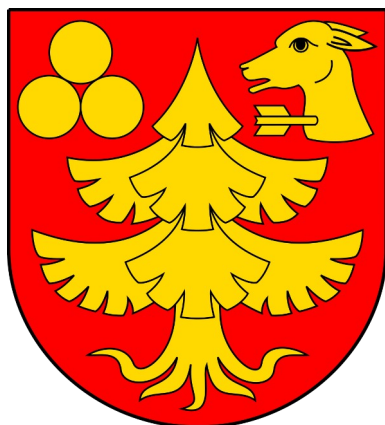
w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pionki na lata 2026 - 2028

Na podstawie art.18 ust 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2025 poz. 1153) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tj. Dz.U.2025 poz. 49 z póź. zm.) Rada Gminy Pionki uchwała co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pionki na lata 2026 - 2028, który stanowi Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Pionki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.



**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2026 – 2028**

Pionki 2026

Spis treści

I. WPROWADZENIE.....	3
II. UZASADNIENIE KONTYNUACJI PROGRAMU.....	5
III. PODSTAWA PRAWNA.....	5
IV. DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA.....	6
1. Demografia.....	7
2. Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach oraz Urzędu Gminy w Pionkach.....	8
3. Realizacja zadań samorządu gminy Pionki w zakresie wspierania rodziny.....	14
V. ADRESACI PROGRAMU.....	21
VI. ANALIZA SWOT GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY.....	21
VII. CEL GŁÓWNY.....	22
VIII. CELE SZCZEGÓŁOWE.....	23
1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin.....	23
2. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.....	25
3. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach.....	27
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.....	29
IX. REZULTATY PROGRAMU.....	30
X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	31
XI. ZASOBY INSTYTUCJONALNE DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY PIONKI.....	31
XII. REALIZATORZY PROGRAMU.....	32
XIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	32
XIV. PODSUMOWANIE.....	33

I. WPROWADZENIE

Rodzina stanowi podstawową i najważniejszą jednostkę życia społecznego, odpowiedzialną za wychowanie, opiekę oraz socjalizację młodego pokolenia. To właśnie w rodzinie dzieci zdobywają pierwsze doświadczenia, kształtują swoje postawy, wartości oraz uczą się funkcjonowania w społeczeństwie.

Wzrost konsumpcji oraz podnoszące się standardy życia sprawiają, że współczesne rodziny muszą stawić czoła coraz większym wymaganiom finansowym. Te zmiany często prowadzą do osłabienia więzi emocjonalnych i pogorszenia relacji między członkami rodziny. W rezultacie może dochodzić do zaniedbywania obowiązków rodzicielskich, co niejednokrotnie skutkuje problemami wychowawczymi, trudnościami w małżeństwach, a także zwiększonym ryzykiem sięgania po substancje psychoaktywne, jak alkohol czy narkotyki.

Dziecko oraz rodzina wymagają szczególnej uwagi, wsparcia i ochrony. Prawidłowo działająca rodzina stanowi naturalne, niezastąpione środowisko dla harmonijnego rozwoju dziecka. To właśnie w rodzinie zainicjowane zostają procesy determinujące właściwe funkcjonowanie całego społeczeństwa. Jest ona instytucją, która formuje tożsamość jednostki oraz kształtuje jej postawy. W jej ramach wykształca się hierarchia wartości, kodeks norm etycznych, a także fundament moralny dzieci i młodzieży. Jedynie rodzina, funkcjonująca w sposób optymalny, jest w stanie wychować młode pokolenie, które będzie posiadać silne poczucie własnej wartości, aspiracje, zdolność do empatii oraz predyspozycje do tworzenia kolejnych prawidłowo działających komórek społecznych. Rodzina powinna stanowić dla każdego człowieka ostateczną przystań, oazę i wzorzec wskazujący właściwą ścieżkę. Jest ona kluczowym elementem w formowaniu postaw oraz nadawania sensu istnieniu człowieka. Zdarza się jednak, że na jej prawidłowe funkcjonowanie wpływają różnorodne czynniki, których oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną. W takiej sytuacji rodzina traci zdolność do wypełniania swoich obowiązków wobec dzieci i nie jest w stanie efektywnie rozwiązywać swoich problemów oraz przezwyciężać kryzysów.

Rozpad rodziny, problemy wychowawcze, utrata poczucia bezpieczeństwa oraz nasilające się konflikty przyczyniają się do wzrostu negatywnych zjawisk społecznych, które wymagają interwencji zewnętrznej oraz zaangażowania zasobów społecznych. Długotrwałe trwanie rodziny w stanie kryzysu może prowadzić do zerwania więzi rodzinnych i w konsekwencji do konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Problemy, z jakimi zmagają się rodziny, często mają złożony charakter, co wymaga zastosowania interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań przez wszystkie instytucje wspierające dziecko. Kluczowe jest zapewnienie rodzinom odpowiedniego wsparcia, aby mogły one prawidłowo pełnić swoje funkcje. Osłabienie rodziny, zarówno w kontekście materialnym, jak i emocjonalnym, wymaga stanowczej interwencji ze strony państwa.

Wszystkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny muszą być skoordynowane i dostosowane do potrzeb poszczególnych jej członków. Najważniejsze jest, aby pracować z rodziną w jej naturalnym środowisku, oferując różnorodne formy wsparcia bez konieczności rozdzielania jej członków. Wsparcie instytucjonalne powinno koncentrować się na pomocy w odzyskaniu przez rodzinę zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Gmina Pionki od lat prowadzi działania wspierające rodziny zmagające się z trudnościami. Jednakże, z uwagi na rosnące zagrożenia, konieczna jest dalsza realizacja programu wspierania rodziny, która stanowi fundament dla rozwoju młodego pokolenia i jego prawidłowego wychowania. W związku z tym wspieranie rodziny, szczególnie w sytuacjach kryzysowych, ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia stabilności społecznej oraz prawidłowego rozwoju najmłodszych członków społeczeństwa. W tym kontekście, na poziomie lokalnym, niezwykle istotną rolę odgrywa polityka prorodzinna realizowana przez jednostki samorządu terytorialnego.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028, opracowany zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest odpowiedzią na potrzeby rodzin zamieszkujących teren naszej gminy. Program ten jest częścią szerszej polityki społecznej gminy, której celem jest wsparcie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji wychowawczych, opiekuńczych i edukacyjnych. Został on stworzony w wyniku diagnozy sytuacji lokalnej, przy uwzględnieniu szczególnych potrzeb rodzin, które borykają się z problemami materialnymi, wychowawczymi lub zdrowotnymi. Program wyznacza ramy działań mających na celu wspieranie rodzin, które zmagają się z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program ten skoncentruje się na odbudowie zdolności rodzin do prawidłowego funkcjonowania, przede wszystkim poprzez bezpośrednią pracę z rodzinami oraz zapewnienie wsparcia w zakresie opieki i wychowania dzieci. Kontynuując działania poprzedniego Programu, nowa edycja Programu stawia na rozwój działań profilaktycznych oraz osłonowych, mających na celu zapobieganie marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Kluczowym założeniem jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i gwarancji wsparcia instytucjonalnego rodzinom zagrożonym spadkiem standardu życia. Każda rodzina w potrzebie powinna mieć pewność, że może liczyć na adekwatną pomoc ze strony odpowiednich instytucji. Istotnym celem Programu jest zintegrowanie działań samorządowych z aktywnościami innych podmiotów, w celu stworzenia konkretnego systemu wsparcia dla rodzin, szczególnie tych, które napotykają trudności w pełnieniu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program ma na celu wzmocnienie współpracy różnych instytucji, by efektywnie wspierać rodziny w ich codziennych wyzwaniach i przywrócić im zdolność do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

II. UZASADNIENIE KONTYNUACJI PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U.2025.49) Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach, placówek oświatowych, służby zdrowia, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pionkach, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pionkach, Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Pionki, Policji i Sądu. Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gmina Pionki realizuje zapisy w/w ustawy w zakresie zatrudniania asystenta rodziny. Obecnie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Pionkach zatrudniony jest 1 asystent rodziny. Jego rola zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, problem w pełnieniu ról rodzicielskich itp. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest nie dopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny. W przypadku nie możliwości zapewniania opieki i wychowywania dzieci przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy, w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanej formie pieczy zastępczej.

III. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą prawną do realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pionki na lata 2026 – 2028 są następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

5. Ustawa z dnia 26 października 1992 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
8. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
11. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.
12. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
13. Uchwała nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028.
14. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

IV. DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA

Gmina Pionki jest gminą wiejską leżącą w powiecie radomskim w województwie mazowieckim. Powierzchnia gminy wynosi 231 km², co stanowi 15,09 % powierzchni powiatu. W skład gminy wchodzi 37 wsi położonych wokół miasta Pionki: Adolfin, Augustów, Bieliny, Brzezinki, Brzeziny, Czarna Kolonia, Czarna Wieś, Działki Suskowolskie, Helenów, Huta, Januszno, Jaroszki, Jaśce, Jedlnia, Jedlnia – Kolonia, Kamyk, Kieszek, Kolonka, Kościuszków, Krasna Dąbrowa, Laski, Marcelów, Mireń, Płachty, Poświętne, Sałki, Sokoły, Stoki, Sucha, Sucha Poduchowna, Suskowola, Wincentów, Tadeuszów, Zadobrze, Zalesie, Żdźary.

Na dzień 31.12.2025 r. liczba ludności Gminy Pionki wynosiła 9780 osób. Jest to gmina typowo rolnicza, jednak zaledwie 30 % gruntów wykorzystywane jest rolniczo. Reszta część gruntów zajmują lasy Puszczy Kozienickiej – Kozienicki Park Krajobrazowy.

Kozienicki Park Krajobrazowy utworzony w 1983 r. jest jedynym parkiem krajobrazowym w subregionie radomskim. Obejmuje obszar naturalnych lasów Puszczy Kozienickiej, z jaworem i bukiem, oraz występującymi przy północnej granicy zasięgów jodły. Jest pokryty licznymi rezerwatami, użytkami ekologicznymi i pomnikami przyrody. Powierzchnia Parku w gminie Pionki wynosi obecnie 9931 ha, a wraz z otuliną 16399 ha.

Na terenie parku i jego otuliny znajduje się 15 rezerwatów przyrody o łącznej powierzchni 1267,92 ha. Pięć z nich leży na terenie gminy – Ciszek, Ponty, Załamanek, Pionki, Brzeźniczka, które są miejscem występowania bogatej fauny i flory, schronieniem wielu rzadkich gatunków

ptaków, np. orlika krzykliwego, turkawki, myszołowa, a także występowania roślinności objętej ochroną, np. widłaki, czosnek niedźwiedzi, zawilec, lilia złotogłów.

Kozienicki Park Krajobrazowy na obszarze gminy obejmuje grunty wsi Augustów, Krasnej Dąbrowy, Kieszka, leżące wśród Lasów Państwowych.

Otulina Kozienickiego Parku Krajobrazowego, obejmuje zachodnią część gminy Pionki wraz z nie zalesionymi okolicami Jedlni Kościelnej oraz część północno – wschodnią gminy. Granica otuliny KPK biegnie wzdłuż południowej granicy pasma komunikacyjnego drogowo-kolejowego dzielącego miasto i gminę Pionki na część północną i południową.

Obecnie obszar otuliny wynosi w gminie 6468 ha. Charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowymi, zróżnicowaną rzeźbą terenów. Przepływają tam rzeki Leniwa i Zagożdżonka wraz z dopływami, którym towarzyszą rozległe przestrzenie łąk, rozproszone zadrzewienia i zakrzaczenia.

Otulina Parku obejmuje wsie: Jedlnia, Adolfin, Brzezinki, Brzeziny, Jaroszki, Jaśce, Jedlnia Kolonia, Kieszek, Kolonka, Poświętne, Sokoły, Stoki, Zadobrze, Żdżary, Januszno, Krasna Dąbrowa.

1. Demografia

Na poziom ludności wpływ ma istotny czynnik taki jak saldo migracji. Gmina Pionki odznacza się korzystnym saldem migracji. Na wzrost wskaźnika salda migracji wpływa głównie wzrost liczby zameldowań.

Tabela 1. Dynamika zmian liczby ludności Gminy Pionki w latach 2023 – 2025 oraz saldo migracji

ROK	2023		2024		2025	
liczba urodzeń	71		62		49	
liczba zgonów	115		100		91	
przyrost naturalny	- 44		- 38		- 42	
wymeldowania	26		41		19	
zameldowania	na pobyt czasowy: 21	na pobyt stały: 184	na pobyt czasowy: 35	na pobyt stały: 184	na pobyt czasowy: 21	na pobyt stały: 139
saldo migracyjne						

Źródło danych: UG Pionki, ewidencja ludności

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności Gminy Pionki na przełomie lat 2023 – 2025

Wiek i płeć mieszkańców	Liczba osób w latach		
	2023	2024	2025
ogółem	9781	9744	9727
0 - 17 K	886	856	828
0 - 17 M	924	910	892
18-60 K	2814	2796	2793
18 - 65 M	3339	3293	3287
pow. 60 K	1220	1248	1272
pow. 65 M	598	641	655

Zródło danych: UG Pionki, ewidencja ludności.

2. Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach oraz Urzędu Gminy w Pionkach

Misją Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach jest wsparcie osób i rodzin z terenu gminy Pionki znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Pomoc społeczna realizowana przez ośrodek działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny bądź też jakość życia pogorszyła się tak, że znajduje się poniżej społecznie akceptowanego minimum. Osoby i rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej powinny usamodzielniać się i zintegrować ze środowiskiem. Zatem przyznawana pomoc nie powinna być za duża, bo wtedy osłabia, lub wręcz eliminuje motywację do aktywnego i samodzielnego działania oraz utrwala postawy bierności i roszczeniowości. Obok świadczeń o charakterze finansowym czy rzeczowym inną ważną formą wsparcia w pomocy społecznej jest praca asystenta rodziny, który współpracuje głównie z rodzinami przeżywającymi trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem

finansowym lub rzeczowym. Na terenie gminy istnieją też osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

Duża część osób wykluczonych społecznie to osoby podlegające uzależnieniom głównie od alkoholu. Brak jest wiarygodnej statystyki dot. tego problemu. Jednak z obserwacji wynika, że jest to ogromny problem społeczny, wpływający destrukcyjnie na życie rodzinne.

W związku z wprowadzeniem programu 500 + (od stycznia 2024 r. 800+) oraz innymi świadczeniami sytuacja w rodzinach w ostatnich latach znacznie się poprawiła. Przyczyniło się w znacznej mierze do ograniczenia ubóstwa przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych. Z tego wynika, iż należy nadal prowadzić kampanie społeczne o możliwości uzyskania wsparcia, prowadzić działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, propagować właściwe postawy społeczne i rodzicielskie, kontynuować, dostosować i poszerzać ofertę pomocową do aktualnych potrzeb rodzin, podnosić kompetencje osób działających na rzecz dobra rodziny organizować w sposób atrakcyjny czas dla dzieci i młodzieży usprawniać współpracę między instytucjami. Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kierowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Sytuację rodzin przedstawia poniższy wykres:

Tabela 3. Liczba osób objętych pomocą społeczną w gminie Pionki

Lata	2023	2024	2025
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	419	369	329
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców gminy Pionki w %	4,28 %	3,79 %	3,38 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS Pionki

Natomiast poniższa tabela odzwierciedla najczęstsze przyczyny występowania z wnioskiem o pomoc:

Tabela 4. Najczęstsze przyczyny udzielania pomocy przez GOPS w Pionkach.

Powody udzielania pomocy przez GOPS w Pionkach	2023		2024		2025	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	71	149	77	145	88	174
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	3	3	2	2	2	2
Bezrobocie	74	189	75	175	82	213
Niepełnosprawność	60	110	69	111	64	112
Długotrwała lub ciężka choroba	39	66	37	71	34	62
Wielodzietność	9	48	8	42	7	35
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	27	110	27	108	30	111
Przemoc domowa	1	5	1	5	2	0
Alkoholizm	21	29	17	33	20	40
Narkomania	1	1	1	1	1	1
Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	9	10	8	14
Zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa	2	2	1	2	1	1
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne GOPS Pionki

Z powyższych danych wynika, że najczęściej pomoc udzielana była z powodu ubóstwa i bezrobocia. Znaczną grupę osób korzystających z pomocy stanowią osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności oraz osoby pozostające w stałym leczeniu specjalistycznym. Poważnym problemem jest również bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu

gospodarstwa domowego. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Bardzo istotnym zagadnieniem jest sprawa przemocy w rodzinie i procedura „Niebieskie Karty”. Sytuację na terenie gminy Pionki przedstawia poniższy wykres:

Tabela 5. Ilość „Niebieskich Kart” w latach 2023 – 2025

Uruchomiony przez:	Liczba formularzy Niebieskich Kart		
	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2	2	2
Policję	30	28	24
Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-	-	-
Przedstawicieli Oświaty	-	-	-

Źródło: opracowanie własne GOPS Pionki

Na podstawie prowadzonych Niebieskich Kart wynika, że istnieje problem agresji i przemocy w rodzinach, choć liczba formalnych zgłoszeń się zmniejsza. Natomiast coraz częściej zauważalny jest wzrost uzależnienia wśród młodych ludzi od internetu, gier komputerowych, telefonu komórkowego, które przedkładają kontakt z drugą osobą, przyrodą na rzecz wirtualnych kontaktów. Na skutek niewłaściwych wzorców wyniesionych ze środowiska rodzinnego, kryzysu autorytetu, zaburzona jest prawidłowa komunikacja między rodzicami a dziećmi oraz w środowisku rówieśniczym. Z roku na rok wzrasta bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniechanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, przemoc. Z tego powodu coraz więcej rodzin i dzieci wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania wielu instytucji w przezwyciężanie istniejących dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny. Wobec tego w pracy socjalnej zaproponowano oddziaływanie zindywidualizowane nakierowane w pierwszej kolejności na dzieci. W związku z tym bardzo ważną rolę w wychodzeniu

z trudnej sytuacji życiowej rodziny może pełnić **asystent rodziny**, którego zadaniem będzie podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenie gospodarstwa domowego rodziców, pomoc w rozwiązywaniu problemów rodziny w takim stopniu aby wychowujące się w rodzinie dzieci miały warunki do bezpiecznego życia i wszechstronnego rozwoju.

W gminie Pionki wsparciem asystenta rodziny w latach 2023 – 2025 objętych było:

Tabela 6. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2023 – 2025

	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba asystentów rodziny	1	1	1
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	12	10	11
W tym liczba dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny	29	20	20

Źródło: opracowanie własne GOPS Pionki.

Do podstawowych zadań asystenta rodziny należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną w oparciu o współpracę z członkami rodziny i konsultacje z pracownikiem socjalnym;
- 2) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności z zakresu prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, troski o edukację i rozwój dzieci, dbałość o zdrowie i poprawną realizację działań prozdrowotnych oraz prawidłowe gospodarowanie budżetem domowym;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wszelkich zaistniałych trudności wychowawczych z dziećmi;
- 4) wspieranie rodziny zagrożonej wykluczeniem społecznym poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawczości, podniesienie samooceny i wzbudzanie wiary we własne siły;
- 5) wspieranie aktywności społecznej rodziny;
- 6) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 7) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 8) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 9) realizowanie zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;

- 10) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny dyrektorowi/kierownikowi ośrodka;
- 11) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 12) sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- 13) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 14) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna się za niezbędną;
- 15) udział w posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w placówce.

Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, w których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny, które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich zaniedbań czy też zaniechań.

Dzieci z Gminy Pionki przebywające w pieczy zastępczej w latach 2023 – 2025 – dynamika zjawiska

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Tabela 7. Dzieci z Gminy Pionki przebywające w pieczy zastępczej, za które Gmina Pionki współfinansowała pobyt w latach 2023-2025

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w tym:	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Rodziny zastępcze	6	5	6
Placówka opiekuńczo-wychowawcza	3	3	3

Zródło: opracowanie własne GOPS Pionki

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach ściśle współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu prowadząc pracę socjalną z rodzinami biologicznymi

odebranych dzieci, a także monitorując sytuację tych dzieci przebywających w nowych rodzinach i ich możliwość powrotu do rodziców biologicznych.

3. Realizacja zadań samorządu gminy Pionki w zakresie wspierania rodziny

W roku 2025 wsparciem asystenta objętych było 11 rodzin i 20 dzieci z tych rodzin z terenu Gminy Pionki, natomiast ani jedna rodzina nie była objęta wsparciem w ramach ustawy „Za życiem”. Zgodnie z art. 18 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Jednak na terenie gminy Pionki nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego.

W roku 2025 w placówkach opiekuńczo – wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych przebywało 9 dzieci z terenu naszej Gminy. Za wszystkie dzieci Gmina ponosiła odpłatność zgodnie z przepisami 10%, 30%, 50% kosztów pobytu zależnie od długości pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Poprzez realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Pionki nastąpiła poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny. W rodzinach zamieszkałych na terenie Gminy Pionki objętych pomocą społeczną obserwuje się tendencję wzrostową umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz poprawnych relacji rodzinnych, pomiędzy poszczególnymi jej członkami. Zaobserwowano również zmianę w odczuciach rodzin objętych opieką asystenta polegającą na zmniejszeniu poczucia osamotnienia, bezsilności wobec odrzucenia społecznego, zwiększenia zaufania do instytucji pomocowych Gminy oraz koncentracji tych rodzin na ich przyszłości.

Ścisła współpraca między asystentem rodziny a pracownikiem socjalnym przy możliwie największym zaangażowaniu rodziny i wsparciu instytucji i organizacji bezpośrednio związanych z rodziną, ma na celu usprawnienie funkcjonowania rodzin i zapobieganie ich rozpadom, a w konsekwencji konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Istotne znaczenie w polityce edukacyjnej i integracyjnej, biorąc od uwagę wyrównywanie szans rozwojowych ma edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna. Dzieci z zaburzeniami rozwojowymi uczęszczające do przedszkola mają możliwość wczesnego kształcenia się w sferze poznawczej czy społecznej. Poniżej prezentowane są tabele z uwzględnieniem liczby dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych.

Tabela 8. Dzieci w przedszkolach w gminie Pionki

Nazwa placówki	Rok szkolny 2022/2023	Rok szkolny 2023/2024	Rok szkolny 2024/2025
	Liczba uczniów	Liczba uczniów	Liczba uczniów
Publiczne Przedszkole w Suskowi	25	25	24
Publiczne Przedszkole w Jedlni	91	93	84
Razem	116	118	108

Źródło: opracowanie własne GOPS Pionki

Tabela 9. Uczniowie szkół podstawowych oraz oddziałów przedszkolnych w gminie Pionki

Nazwa placówki	Rok szkolny 2022/2023		Rok szkolny 2023/2024		Rok szkolny 2024/2025	
	Szkoła podstawowa-liczba uczniów	Oddział przedszkolny-liczba uczniów	Szkoła podstawowa-liczba uczniów	Oddział przedszkolny-liczba uczniów	Szkoła podstawowa-liczba uczniów	Oddział przedszkolny-liczba uczniów
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Augustowie	33	10	35	5	35	5
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Stefana Czarnieckiego w Czarnej	103	38	100	40	106	36
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Jaroszkach	51	16	49	15	56	13
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Władysława Jagiełły w Jedlni	178	-	172	-	194	-
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Laskach	83	22	75	22	70	18
Publiczna Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Suche	50	11	48	7	37	7

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Suskowoli	125	15	131	17	148	15
Razem	623	112	492	106	646	94

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GZOiS gmina Pionki

Instytucje oświatowe funkcjonujące na terenie gminy Pionki ściśle współpracują z tutejszym ośrodkiem. Ich celem jest nie tylko wszechstronne kształcenie (społeczne, emocjonalne, fizyczne) czy przygotowanie do życia w społeczeństwie i dalszej edukacji, ale także wspieranie rodzin w sferze opiekuńczo – wychowawczej. Placówki wspomagają również rozwijanie talentów, wyrównują szanse i uczą kompetencji cyfrowych, promując jednocześnie aktywność obywatelską i przedsiębiorczość. Promowane są w nich także wartości, jakimi dzieci i młodzież powinna się kierować, organizowane są kampanie edukacyjne dotyczące m. in. negatywnych skutków spożywania alkoholu czy substancji psychoaktywnych, przeciwdziałania hejtowi i przemocy.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej występuje przykładowy katalog problemów, które uprawniają do świadczeń. Z przedstawionej analizy wynika, że głównym powodem korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej jest bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, a także wielodzietność. Wobec rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi działania są podejmowane priorytetowo, ze względu na dobro małoletnich dzieci. Część dzieci z rodzin będących pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pionkach objętych jest pomocą żywnościową w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Tabela 10. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą w latach 2023 – 2025

Wyszczególnienie	2023 rok		2024 rok		2025 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób objętych pomocą	Liczba rodzin	Liczba osób objętych pomocą	Liczba rodzin	Liczba osób objętych pomocą
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zadań zleconych	157	238	180	277	153	251
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w tym specjalistyczne usługi	41	44	43	46	42	43

opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi						
Pomoc państwa w zakresie dożywiania w formie posiłku	34	56	41	65	43	63
Pomoc państwa w zakresie dożywiania w formie zasiłku celowego	72	176	76	190	83	194

Zródło: opracowanie własne GOPS Pionki

Innymi działaniami podejmowanymi przez Ministerstwo na rzecz dziecka i rodziny jest przyznawanie świadczeń rodzinnych. Uzyskanie do nich prawa jest uzależnione między innymi od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim i cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej i spełniają wszystkie warunki ustawowe, od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczeń.

Tabela 11. Rzeczywista liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w latach 2023 – 2025

Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2023 roku	Liczba rodzin w 2024 roku	Liczba rodzin w 2025 roku
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	182	149	108
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw „Becikowe”	51	31	28
„Za życiem”	3	2	3
Specjalny zasiłek opiekuńczy	9	3	1
Zasiłki pielęgnacyjne	159	167	172
Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	23	20	23
Świadczenia rodzicielskie	13	14	12

Świadczenia pielęgnacyjne	69	69	72
----------------------------------	----	----	----

Źródło: opracowanie własne GOPS Pionki

Z powyższych danych wynika, że najwięcej rodzin korzysta z zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych. Ważnym wsparciem dla matek, które nie są nigdzie ubezpieczone stanowi świadczenie rodzicielskie przyznawane niezależnie od dochodu do czasu ukończenia przez dziecko 1 r. życia oraz zastosowanie mechanizmu „złotówka za złotówkę” dla rodzin, których dochód przekroczył ustawowe kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych. Zgodnie z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” możliwe jest uzyskanie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej i instrumentów polityki na rzecz rodziny. Rozumie się przez to zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży, jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. W świetle w/w ustawy rodzina uprawniona może zostać również objęta pomocą asystenta rodziny, o którym mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Celem działań asystenta rodziny w ramach realizacji ustawy i programu „Za życiem” jest lepsze funkcjonowanie kobiet w ciąży, w szczególności ciąży powikłanej oraz sytuacji niepowodzeń położniczych oraz rodzin z niepełnosprawnym dzieckiem poprzez koordynację poradnictwa w zakresie pielęgnacji, opieki i wychowania dziecka z niepełnosprawnością oraz kwestii prawnych czy pomocy psychologicznej, rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Z danych zawartych w tabeli nr 8 wynika, że w ciągu ostatniego roku liczba rodzin korzystających ze świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego, które są wypłacane w oparciu o przepis „Ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów” nieco się zwiększyła w porównaniu do poprzedniego roku, natomiast dwa lata wcześniej była taka sama jak w 2025 r.

Dużym wsparciem finansowym dla rodzin są świadczenia wychowawcze 500+. Program "Rodzina 500+" to rządowe świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł miesięcznie na każde dziecko do 18. roku życia, mające na celu pomoc finansową rodzin w wychowywaniu dzieci, bez względu na dochody. Świadczenie to pokrywa część wydatków związanych z opieką nad dzieckiem i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych, a wnioski można składać online lub w formie papierowej w gminie. Od 2022 r. „Program 500 +” przeszedł pod obsługę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Kolejnym programem wspierającym polskie rodziny jest program „Dobry Start”. Jest to jednorazowe świadczenie w kwocie 300 zł dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny,

bez uwzględniania dochodów. W świetle przepisów ustawowych wysokości tych świadczeń nie są uwzględniane w dochodzie rodziny ubiegającej się o świadczenia z pomocy społecznej. Od 2021 r. świadczenie z programu „Dobry Start” stało się zadaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Jako dodatkowe wsparcie dla uczniów w ramach pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest jednorazowe stypendium szkolne na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym. Wsparcie to ma na celu przede wszystkim wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z trudnej sytuacji materialnej, umożliwienie dostępu do edukacji i pokonywanie barier, wspieranie edukacji uczniów zdolnych, a także pomoc w pokryciu kosztów zakupu podręczników, przyborów, stroju sportowego/galowego, sprzętu komputerowego czy korepetycji, które są niezbędne do pełnego uczestnictwa w procesie nauczania. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2024 r. o pomocy społecznej. Poniższa tabela przedstawia ilość rodzin i uczniów korzystających z pomocy materialnej dla uczniów w gminie Pionki na przełomie lat 2023 – 2025.

Tabela 12. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów w gminie Pionki na przełomie lat 2023 – 2025

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2022/2023		Rok szkolny 2023/2024		Rok szkolny 2024/2025	
	2023 rok		2024 rok		2025 rok	
	Liczba rodzin	Liczba uczniów	Liczba rodzin	Liczba uczniów	Liczba rodzin	Liczba uczniów
Stypendium szkolne na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym	34	63	20	39	22	41
Zasilek szkolny w przypadku zaistnienia zdarzenia losowego powodującego przejściowo trudną sytuację materialną ucznia	2	2	0	0	1	2

Zródło: opracowanie własne GOPS Pionki

Aktualna sytuacja demograficzna w naszym kraju wskazuje na starzenie się społeczeństwa. Wzrasta odsetek osób starszych (w wieku poprodukcyjnym), a jednocześnie spada liczba dzieci i młodzieży. Spowodowane jest to głównie spadkiem dzietności i wydłużeniem średniej długości życia, co prowadzi do wzrostu średniego wieku populacji, niesie wyzwania dla gospodarki i systemów społecznych. W Polsce proces ten jest bardzo widoczny, z prognozami wskazującymi,

że w 2050 roku seniorzy 60+ mogą stanowić ponad 40% społeczeństwa, co obciąża systemy emerytalne, zdrowotne i rynek pracy. Dlatego należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. W tym celu państwa ustanowiło rządowy program dla rodzin wielodzietnych, w ramach którego funkcjonuje ogólnopolska Karta Dużej Rodziny. Przysługuje ona rodzinom z co najmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice otrzymują kartę dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do skończenia 25 roku życia. Osoby niepełnosprawne otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta Dużej Rodziny oferuje liczne zniżki i ulgi, takie jak tańsze przejazdy kolejowe (37% dla rodziców na bilety jednorazowe, 49% na miesięczne), niższe opłaty paszportowe (75% dla dzieci, 50% dla rodziców), darmowy wstęp do parków narodowych, zniżki w sklepach spożywczych, odzieżowych, z zabawkami, paliwo, usługi telekomunikacyjne, bankowe, kulturalne i sportowe. Dodatkowo, posiadacze Karty Dużej Rodziny mają priorytetowy dostęp do usług urzędu pracy, w tym wydłużony okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach jest realizatorem w/w programu.

Tabela 13. Karta Dużej Rodziny w gminie Pionki

Karta Dużej Rodziny			
	2023 rok	2024 rok	2025 rok
Liczba wniosków	149	44	33
Liczba kart tradycyjnych i elektronicznych	286	87	73

Źródło: opracowanie własne GOPS Pionki

Istotne znaczenie w podejmowaniu działań prorodzinnych koncentrując się na wsparciu rodzin i dzieci mają również organizacje pozarządowe. Działają w różnych formach prawnych, na terenie gminy Pionki jako stowarzyszenia, pomagając rodzinom poprzez doradztwo, edukację, wsparcie prawne czy organizację wydarzeń, choć ich skala bywa mniejsza niż sektora równościowego, wskazują na potrzebę systemowego wsparcia. Z organizowanych działań korzystają nie tylko dzieci i rodziny objęte asystenturą, ale także inne dzieci z terenu całej gminy. Działaniami podejmowanymi przez stowarzyszenia jest organizowanie czasu wolnego dla rodzin, dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym w dni nauki szkolnej jak i w trakcie okresu wakacyjnego. W ramach tych działań organizowane są kółka zainteresowań, pikniki, festyny, koncerty, co sprzyja integracji społecznej.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny i dzieci z terenu Gminy Pionki, a w szczególności rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze. Rodzina to podstawowe środowisko rozwoju i funkcjonowania każdego człowieka. Rodzice to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywania systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego bardzo ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia rodziny.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Pionki, a w szczególności:

- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
- rodzin dysfunkcyjnych,
- rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo-wychowawcze.

VI. ANALIZA SWOT GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none">• Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym (GOPS, PCPR, Policja, Sąd, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, kościół katolicki, oświata)• Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny• Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty• Zatrudnienie asystenta rodziny w ramach stosunku pracy w systemie zadaniowego czasu pracy• Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none">• Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie• Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela• Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów• Ubóstwo• Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (terapeuta, mediator rodzinny) ze względu na dojazd do miasta• Brak mieszkań socjalnych
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Dostęp do poradnictwa specjalistycznego, m.in. prawnika, psychologa • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej powoływanych grup roboczych oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży • Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych • Obowiązujące strategie, programy, akty prawne dot. rodziny • Prowadzenie działań profilaktycznych we współpracy z placówkami oświatowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje eksmisji sprawców przemocy w rodzinie • Zbyt duże obciążenie samorządu w stosunku do możliwości finansowych /lokalowych/ kadrowych • Ograniczone środki finansowe na realizację założonych programów
<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asystent rodziny powołany celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej • Edukacja rodziców (poprzez m.in. treningi kompetencji rodzicielskich, radzenia sobie ze stresem, bezradnością, agresją, zarządzania budżetem domowym) • Rozszerzenie liczby podmiotów działających na rzecz rodziny • Podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami • Wzmocnienie roli opiekuńczo – wychowawczej rodzin • Pozyskiwanie na realizację działań środków zewnętrznych • Realizacja programów profilaktycznych, zewnętrzne środki finansowe (m.in. MRPiPS) • Możliwość pozyskiwania do współpracy przy realizacji zadań ustawowych organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niepewność finansowania działań (niestabilność, ograniczone środki finansowe) • Częste zmiany w przepisach prawnych, niespójność i trudności w ich interpretacji • Niestabilność w podejmowanych działaniach • Stereotypowe postrzeganie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne • Rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy przy braku lub niewielkim poziomie dofinansowania zadań • Wysoki poziom ubóstwa rodzin przy rosnących kosztach utrzymania • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, narkotyków, internetu • Wzrost postaw roszczeniowych wśród klientów pomocy społecznej

VII. CEL GŁÓWNY

Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

VIII. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin.
2. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
3. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Działania w ramach realizacji poszczególnych celów zostały opisane poniżej.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych rodzin

L.p.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji	- zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych rodzin, - prawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej, - objęcie pomocą materialną osób/rodzin do tego uprawnionych, - organizowanie pomocy rzeczowej dla rodzin potrzebujących	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich	2026 – 2028 zadanie ciągle	Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą, wielkość i forma udzielanej pomocy	Samorząd gminny, administracja rządowa
2.	Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci i dorosłych wymagających tego rodzaju wsparcia	- zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywieniowych rodzin, - współpraca z instytucjami w celu organizacji dożywiania, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: placówki oświatowe, firmy cateringowe	2026 – 2028 zadanie ciągle	Liczba dzieci i dorosłych korzystających z ciepłych posiłków, liczba wydanych zasiłków celowych na zakup żywności	Samorząd gminny, administracja rządowa

3.	Zapewnianie rodzinom możliwości skorzystania z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD	- zabezpieczenie podstawowych potrzeb żywnościowych rodzin, - współpraca z organizacjami pozarządowymi	Jednostka koordynująca: Bank Żywności Caritas Partnerzy: GOPS	2026 – 2028 zadanie ciągłe	Liczba wydanych skierowań, liczba osób/rodzin korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa (FEAD)	Samorząd gminny, administracja rządowa środki własne organizacji pozarządowych
4.	Objęcie pracą socjalną rodzin potrzebujących tego rodzaju wsparcia	- zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych rodzin, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej	Realizator: GOPS	2026 – 2028 zadanie ciągłe	Liczba pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną, liczba rodzin objętych pracą socjalną	Samorząd gminny, administracja rządowa
5.	Organizacja zajęć i wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych	- finansowanie wyjazdów kolonijnych dzieciom z rodzin będących w trudnej sytuacji finansowej, życiowej, - profilaktyka i zapobieganie powielaniu przez dzieci negatywnych wzorów zachowań wyniesionych z domu rodzinnego, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, - współpraca instytucji organizujących wypoczynek i rekrutujących dzieci	Realizatorzy: organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Partnerzy: GOPS, placówki oświatowe	2026 – 2028 zadanie cykliczne	Liczba uczestników wypoczynku	Samorząd gminny, administracja rządowa, organizacje pozarządowe
6.	Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	- współpraca z PCPR w celu zabezpieczenia potrzeb dzieci	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Gmina Pionki,	2026 – 2028 zadanie ciągłe	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,	Samorząd gminny, administracja

		przebywających w pieczy zastępczej, - pokrycie znacznej części kosztów za utrzymanie dzieci z pieczy zastępczej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie		których pobyt współfinansowany jest przez Gminę	rządowa
--	--	--	-----------------------------------	--	---	---------

2. Wsparcie rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

L.p.	Działanie/zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Zapewnienie wsparcia asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz kobietom i rodzinom wychowującym ciężko chore dziecko	- rodziny mające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych otrzymują adekwatne wsparcie, - rodziny wychowujące ciężko chore dzieci otrzymują potrzebne im wsparcie, - przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej	Realizator: GOPS	2026 – 2028 zadanie ciągle	Liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin, liczba rodzin, którym przydzielono asystenta ze względu na problemy opiekuńczo-wychowawcze, liczba rodzin objętych koordynacją poradnictwa „za życiem”, liczba dzieci wychowujących się w rodzinach objętych usługą asystentury	Samorząd gminny, administracja rządowa
2.	Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	- współpraca GOPS z przedstawicielami innych instytucji, - tworzenie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie	Jednostka koordynująca: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Partnerzy: GOPS, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, służba zdrowia, placówki oświatowe	2026 – 2028 zadanie ciągle	Liczba spotkań	Samorząd gminny, administracja rządowa

3.	Monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - upewnienie się czy rodziny właściwie wywiązują się ze swoich obowiązków i zadań wobec małoletnich dzieci, - doprowadzenie do sytuacji, w której rodzice potrafią samodzielnie i we właściwy sposób zadbać o zaspokajania potrzeb dzieci, wywiązywać się z zadań opiekuńczo-wychowawczych 	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: placówki oświatowe, służba zdrowia, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	2026 – 2028 zadanie ciągłe	Liczba rodzin, w których realizowano monitoring po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	Samorząd gminny
4.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie środków finansowych na opłacenie działań podejmowanych przez rodziny wspierające, - znalezienie rodzin wspierających 	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Urząd Gminy	2026 – 2028 zadanie ciągłe	Liczba rodzin wspierających, liczba rodzin korzystających z w/w wsparcia	Samorząd gminny
5.	Realizacja dodatkowych projektów na rzecz rodzin	<ul style="list-style-type: none"> - dodatkowe wsparcie dla rodzin z dziećmi, - rozszerzenie oferty pomocowej dla rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej 	Jednostka koordynująca: GOPS, Partnerzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pionkach, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, PCPR	2026 – 2028 zadanie ciągłe	Liczna rodzin/osób korzystających z formy udzielonego wsparcia	Samorząd gminny, administracja rządowa

3. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach

L.p.	Działanie/ zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	- przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach, - udzielanie wsparcia rodzinom z dziećmi będącym w trudnej sytuacji życiowej, - współpraca instytucji na rzecz wsparcia rodzin z dziećmi	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Komisariat Policji, placówki oświatowe, służba zdrowia, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	2026 – 2028 zadanie ciągle	Liczba monitorowanych rodzin	Samorząd gminny
2.	Zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego	- udzielanie kompleksowego wsparcia mieszkańcom Gminy, - przeciwdziałanie pogłębianiu się problemów w rodzinach, - zapewnienie mieszkańcom Gminy możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy specjalistów m.in. psychologa, pedagoga, radcy prawnego	Realizatorzy: GOPS, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Punkt Konsultacyjny), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu -Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Radomiu, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Pionkach	2026 – 2028 zadanie ciągle	Liczba osób korzystających ze wsparcia, liczba udzielonych porad	Samorząd gminny, samorząd powiatowy
3.	Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom doznającym przemocy	- udzielanie kompleksowego wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, - podejmowanie działań korekcyjnych	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Zespół Interdyscyplinarny do Przeciwdziałania	2026 – 2028 zadanie ciągle	Liczba wezwań na Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Liczba	Samorząd gminny, samorząd powiatowy

		wobec sprawców przemocy domowej, - zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju dla małoletnich dzieci (zapewnianie poczucia bezpieczeństwa i życia wolnego od przemocy), - przeciwdziałanie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach wychowujących małoletnie dzieci, - współpraca instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - organizacja spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego /grup diagnostyczno-pomocowych, - uruchamianie i prowadzenie procedur Niebieskiej Karty	Przemocy Domowej, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, służba zdrowia, Komisariat Policji, PCPR w Radomiu, organizacje pozarządowe		wystosowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe	
4.	Zapewnienie pomocy rodzinom/osobom borykającym się z problemem alkoholowym	- kierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań wobec osób borykających się z problemem alkoholowym, - kierowanie wniosków do Sądu o leczenie odwykowe, - podejmowanie działań korekcyjnych	Jednostka koordynująca: Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Partnerzy: GOPS, Komisariat Policji, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe	2026 – 2028 zadanie ciągłe	Liczba wezwań na Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Liczba wystosowanych wniosków do Sądu o przymusowe leczenie odwykowe	Samorząd gminny, administracja rządowa

		<p>wobec osób borykających się z problemem alkoholowym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca instytucji działających na rzecz rodzin, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu, - zapewnienie właściwych warunków do życia i rozwoju dla małoletnich dzieci, - przeciwdziałanie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach wychowujących małoletnie dzieci 				
--	--	--	--	--	--	--

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej

L.p.	Działanie/ zadanie planowane do realizacji	Rezultaty działań	Realizatorzy i Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Realizacja programów profilaktycznych (np. warsztaty kompetencji rodzicielskich)	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie pożądanych postaw i zachowań wśród dzieci i młodzieży, - podnoszenie świadomości rodziców w zakresie zagrożeń dotyczących dzieci i młodzieży m.in. dotyczących uzależnień, cyberprzemocy, - podnoszenie kompetencji rodzicielskich, - zapoznanie dzieci, 	<p>Realizatorzy: Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS Partnerzy: placówki oświatowe</p>	2026 – 2028 zadanie ciągłe	Liczba osób uczestniczących w poszczególnych programach profilaktycznych	Samorząd gminny, administracja rządowa, organizacje pozarządowe

		młodzieży i ich rodziców z ofertą pomocową w sytuacji kryzysowej				
2.	Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny, pracowników socjalnych poprzez udział w kursach szkoleniach, warsztatach, konferencjach	- wzrost kompetencji asystenta rodziny i pracowników socjalnych w zakresie pracy z rodziną wychowującą małe dzieci, - sprawnie działający system szeroko pojętej pomocy społecznej	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2026-2028 zadanie ciągłe	Liczba szkoleń/kursów/ warsz tatów, liczba pracowników podnoszących kwalifikacje	Samorząd gminny, administracja rządowa, inne źródła
3.	Współpraca asystenta rodziny z pracownikami socjalnymi – udział i organizacja spotkań, prowadzenie konsultacji	- wzrost kompetencji asystenta rodziny w zakresie pracy z rodziną wychowującą małe dzieci, - tworzenie sieci wsparcia między asystentem rodziny i pracownikami socjalnymi, - współpraca placówek pomocowych	Jednostka koordynująca: GOPS Partnerzy: Inne placówki pomocowe	2026-2028 zadanie ciągłe	Liczba spotkań Asystenta Rodziny i pracowników socjalnych	Samorząd gminny, inne źródła

IX. REZULTATY PROGRAMU

Efekt podejmowanych działań przewiduje osiągnięcie poszczególnych celów:

1. Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Zmniejszenie liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.
3. Utrzymanie dostępności poradnictwa specjalistycznego dla rodzin.
4. Nabycie przez rodziny umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci – nabycie umiejętności właściwego rozwiązywania konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.

5. Korzystanie przez rodzin z ofert umożliwiających im reintegrację w społeczności lokalnej.
6. Przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.
7. Stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.
8. Angażowanie się organizacji lokalnych w podejmowanie działań środowiskowych na rzecz dzieci i rodzin.
9. Wykorzystywanie istniejących zasobów w pracy na rzecz rodzin.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028 mogą być środki finansowe pochodzące z:

1. budżetu gminy,
2. budżetu państwa,
3. środków unijnych,
4. darowizn.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

XI. ZASOBY INSTYTUCJONALNE DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE WSPIERANIA RODZINY NA TERENIE GMINY PIONKI

1. Urząd Gminy w Pionkach.
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach.
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Pionkach.
4. Komisariat Policji w Pionkach.
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pionkach.
6. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Lecha i Marii Kaczyńskich – Pary Prezydenckiej w Pionkach.
7. Szkoły podstawowe działające na terenie gminy Pionki.
8. Gminna Biblioteka Publiczna w Jedlni.
9. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Pionki.

XII. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach przy współpracy:

1. Asystenta rodziny.
2. Pracowników socjalnych.
3. Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Pionkach.
4. Policji.
5. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
6. Sędziów i Kuratorów Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego.
7. Organizacji pozarządowych.
8. Placówek oświatowych, kulturalnych i służby zdrowia.
9. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pionkach.

W realizacji swoich działań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz do stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

XIII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pionkach będzie odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Programu. Sprawozdanie i ocena realizacji poszczególnych działań w roku kalendarzowym będą opracowywane w oparciu o dane przekazane przez przedstawicieli instytucji oraz podmiotów realizacyjnych Program. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby związane z realizacją tych zadań będą corocznie przedkładane Wójtowi Gminy Pionki oraz Radzie Gminy Pionki.

Ewaluacji podlegać będzie stopień realizacji celów szczegółowych poprzez podejmowane działania prowadzące do ich osiągnięcia. Efektem ewaluacji będą wnioski do ewentualnej modyfikacji działań. W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb. Zmiany będą przedstawione Radzie Gminy do zatwierdzenia.

XIV. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Pionki na lata 2026-2028 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację Programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

UZASADNIENIE

Obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny wynika bezpośrednio z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z uwagi na fakt, że poprzedni program traci moc z końcem 2025 roku, niezbędne jest przyjęcie nowego dokumentu na lata 2026–2028, który zapewni ciągłość działań osłonowych

i pomocowych na terenie Gminy Pionki.

Głównym celem Programu jest stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Realizacja założeń Programu pozwoli na:

- Wzmocnienie roli i funkcji rodziny w lokalnej społeczności.
- Zminimalizowanie ryzyka umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej poprzez intensyfikację pracy z asystentem rodziny.
- Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego i wsparcia terapeutycznego.
- Poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin wielodzietnych oraz dotkniętych problemami społecznymi.

Zadania przewidziane w Programie będą finansowane ze środków własnych gminy (budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej) oraz z pozyskanych funduszy zewnętrznych (programy rządowe, dotacje celowe). Przyjęcie Programu nie generuje gwałtownego wzrostu kosztów, lecz pozwala na racjonalne planowanie wydatków na politykę rodzinną w perspektywie trzech lat.